

Opracowania sygnałne

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW I PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2007 R.

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40 – 158 Katowice

www.stat.gov.pl/katow

e-mail:
SekretariatUsKce@stat.gov.pl

tel.: 032 779 12 00
fax: 032 779 13 00, 258 51 55

Źródłem danych są:

1. Wyniki badań reprezentacyjnych w gospodarstwach indywidualnych:
  - struktury gospodarstw rolnych;
  - plonów i zbiorów zbóż;
  - plonów i zbiorów niektórych ziemiopłodów rolnych.
2. Wyniki sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych.
3. Oceny i ekspertyzy rzeczoznawców do spraw produkcji roślinnej.

Informacje według siedziby użytkownika prezentowane są bez gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych.

Dane za 2007 r. mają charakter nieostateczny.

WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA

Do **ogólnej powierzchni gruntów gospodarstwa** zaliczono wszystkie bez wyjątku grunty wchodzące w skład gospodarstwa, a więc wszystkie grunty użytkowane rolniczo (grunty orne, sady, łąki i pastwiska), będące w dobrej kulturze rolnej oraz pozostałe użytki rolne, a także wszystkie związane z nimi grunty użytkowane nierolniczo jak lasy i grunty leśne oraz pozostałe grunty, niezależnie od tytułu władania (własne, dzierżawione na zasadzie umowy i bezumownie, użytkowane z innego tytułu).

Do **użytków rolnych** zalicza się:

- użytki rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej spełniające wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 12.03.2007 r. w sprawie minimalnych norm. W ich skład wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe w dobrej kulturze rolnej,
- użytki rolne pozostałe, tj. użytki rolne obecnie nieużytkowane i niebędące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych niewykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolnej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa.

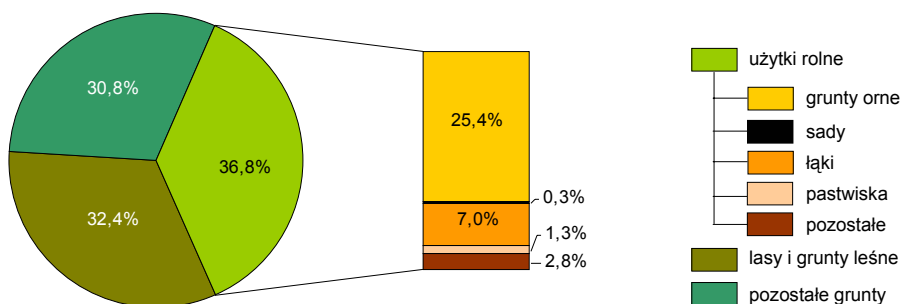
Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię pokrytą roślinnością leśną, powierzchnię przejściowo jej pozbawioną oraz grunty związane z gospodarką leśną. Do powierzchni zalesionej zalicza się grunty pokryte uprawami leśnymi, młodnikami i drzewostanami starszymi oraz plantacjami topoli i innymi gatunkami drzew szybko rosnących prowadzonymi na gruntach leśnych. Do powierzchni przejściowo pozbawionej drzewostanu zalicza się zręby, halizny, płazowizny i plantacje choinkowe prowadzone na gruntach leśnych oraz wylesienia powstałe na skutek oddziaływania emisji przemysłowych i górnictwa (zalewiska, zapadliska).

Do **powierzchni pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, pod drogami, powierzchnię wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię innych gruntów (torfowiska, żwirownie), powierzchnię przeznaczoną do rekreacji, a także powierzchnie gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo, gdy grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Ogólna powierzchnia gruntów województwa śląskiego według siedziby użytkownika w 2007 r. wyniosła 1242,8 tys. ha i utrzymała się na poziomie roku ubiegłego. Stanowiła ona 4,0% powierzchni gruntów w kraju.

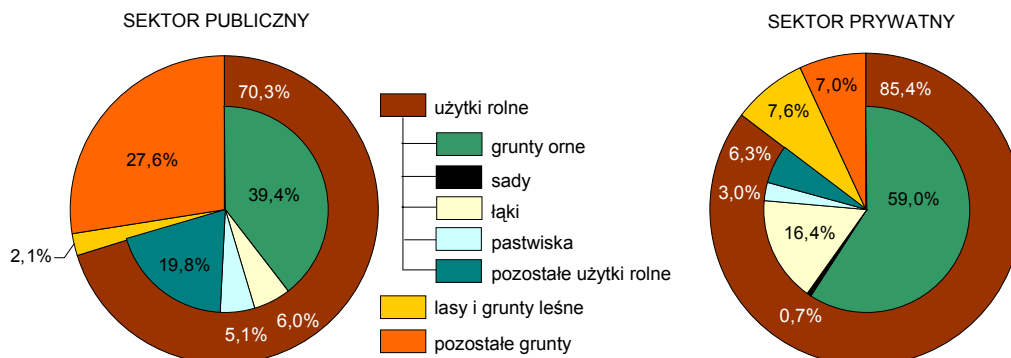
STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW^a W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2007 R.

a Według siedziby użytkownika.

Powierzchnia ogólna gruntów należących do gospodarstw rolnych w 2007 r. wyniosła 537,7 tys. ha i stanowiła 43,3% ogólnej powierzchni gruntów w województwie. W użytkowaniu gospodarstw sektora prywatnego znajdowało się 98,5% powierzchni. Grunty niestanowiące gospodarstw rolnych (705,0 tys. ha) w 71,3% należały do sektora publicznego.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW^a W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W 2007 R.

a Według siedziby użytkownika.

Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornym w gospodarstwach rolnych w 2007 r. wyniosła 24,8 tys. ha, co stanowiło 6,0% wszystkich gruntów ugorowanych w kraju. W gospodarstwach rolnych sektora prywatnego udział gruntów ugorowanych w ogólnej powierzchni gruntów ornym wyniósł 7,9%, natomiast w sektorze publicznym – 2,5%.

POWIERZCHNIA GRUNTÓW UGOROWANYCH NA GRUNTACH ORNYM W 2007 R.

W granicach administracyjnych województwa zaobserwowano dalszy spadek powierzchni użytków rolnych. W porównaniu do 2006 r. powierzchnia użytków rolnych zmalała o 2,3%.

Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych

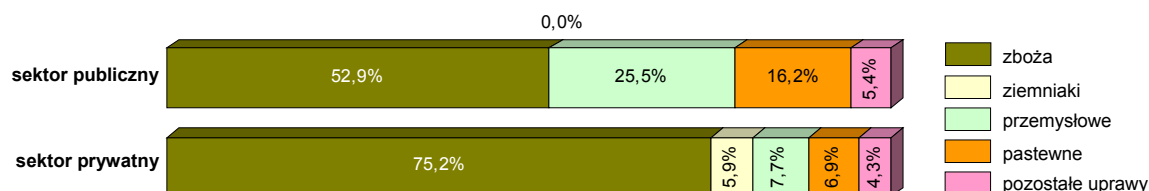
LATA	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne				Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		ogółem	w tym				
			grunty orne	łąki trwałe	pastwiska trwałe		
w tys. ha							
OGÓŁEM							
2002 ^a	1233,1	520,9	399,3	94,2	22,5	399,2	313,0
2004	1233,1	485,8	367,6	87,7	22,2	397,4	349,8
2005	1233,1	477,9	361,6	96,9	16,4	398,1	357,1
2006	1233,4	461,2	357,2	81,8	20,4	400,3	371,8
2007	1233,4	450,4	310,2	87,6	16,6	400,8	382,1
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
2002 ^a	545,3	469,0	358,9	86,1	19,2	38,9	37,4
2004	506,5	436,7	328,8	80,3	19,6	32,1	37,7
2005	506,6	431,7	324,6	90,0	14,2	35,7	39,2
2006	491,2	418,4	323,1	75,5	18,2	38,1	34,7
2007	477,5	407,9	277,2	82,7	14,8	36,0	33,6

a Dane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego.

PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH

Ogólna powierzchnia zasiewów w województwie śląskim w 2007 r. wyniosła 291,2 tys. ha i utrzymała się na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku (spadek o 0,1%). Zboża zajmowały powierzchnię 218,2 tys. ha, tj. większą o 0,6% od ubiegłorocznej. Wśród poszczególnych gatunków zbóż w porównaniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost powierzchni w uprawie żyta – o 13,2%, owsa – o 30,3% oraz pszenżyta – o 2,4%. Powierzchnia uprawy pozostałych gatunków zbóż była niższa od ubiegłorocznej. Największy spadek powierzchni nastąpił w uprawie kukurydzy na ziarno – o 20,5% oraz w uprawie mieszanek zbożowych – o 6,2%.

STRUKTURA POWIERZCHNI ZASIEWÓW WAŻNIEJSZYCH GRUP UPRAW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W 2007 R.

W ogólnej powierzchni zasiewów odnotowano wzrost udziału takich grup upraw jak: przemysłowe i zboża odpowiednio o: 1,7 i 0,5 pkt procentowego. Zmalał natomiast udział powierzchni upraw pastwnych i ziemniaków odpowiednio o: 1,7 i o 0,4 pkt procentowego.

Powierzchnia zasiewów według ważniejszych grup upraw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002 ^a	2004	2005	2006	2007		
	w hektarach				w odsetkach		2006 = 100
OGÓŁEM	274832	299508	309149	291586	291152	100,0	99,9
Zboża	213442	223907	228813	216972	218168	74,9	100,6
w tym:							
pszenica	62718	60867	62982	59045	58350	20,0	98,8
żyto	34763	35978	29893	24533	27779	9,5	113,2
jęczmień	35537	36953	38797	42251	41580	14,3	98,4

Powierzchnia zasiewów według ważniejszych grup upraw rolnych (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002 ^a	2004	2005	2006	2007		
	w hektarach				w odsetkach	2006 = 100	
Zboża (dok.)							
owies	15265	13785	14250	11548	15052	5,2	130,3
pszenżyto	24004	25125	33294	28709	29405	10,1	102,4
mieszanki zbożowe	27762	33193	34334	35539	33330	11,4	93,8
kukurydza na ziarno	13084	17746	14423	14734	11715	4,0	79,5
Ziemniaki	26726	24950	23711	18074	16895	5,8	93,5
Przemysłowe ^b	14049	15741	17444	18032	23013	7,9	127,6
w tym:							
buraki cukrowe	2910	3110	3018	2143	1984	0,7	92,6
rzepak i rzepik	10896	11840	13803	14968	20066	6,9	134,1
Pastewne	13598	24273	22647	25285	20449	7,0	80,9
Pozostałe uprawy ^c	7017	10637	16534	13223	12627	4,3	95,5

^a Dane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z uprawą maku, słonecznika, soi, gorczycy, lnu, konopi, tytoniu, chmielu i cykorii. ^c Strączkowe na nasiona, mieszanki zbożowo-strączkowe, warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne, np. ziola, wiklina.

W województwie śląskim w 2007 r. zebrano 758,9 tys. t **zbóż ogółem**, co stanowiło 2,8% krajowych zbiorów. W porównaniu do poprzedniego roku zbiory były większe o 182,3 tys. t (o 31,6%). Większe zbiory zbóż były głównie wynikiem wyższego plonowania w porównaniu do roku ubiegłego. Produkcja wszystkich gatunków zbóż była wyższa od zbiorów uzyskanych w 2006 r.

Największy, kilkukrotny wzrost produkcji wystąpił w grupie pozostałe zboża oraz w uprawie owsa – o 66,9%, żyta – o 65,3% i pszenżyta – o 51,6%. Wysokie zbiory były wynikiem zarówno wyższego plonowania tych gatunków zbóż, jak i wzrostu powierzchni ich uprawy. Spośród wszystkich gatunków zbóż najwięcej, podobnie jak w roku poprzednim, zebrano pszenicy – 225,7 tys. t i jęczmienia – 130,3 tys. t. Pomimo spadku powierzchni uprawy: pszenicy, jęczmienia, mieszanek zbożowych i kukurydzy na ziarno zanotowano wzrost zbiorów tych zbóż, co wynikało z wyższego niż w ubiegłym roku plonowania.

Plony ważniejszych gatunków zbóż

ZBOŻA	2002	2004	2005	2006	2007	
	w dt / ha				2006 = 100	
OGÓŁEM	34,3	37,8	34,7	26,6	34,8	130,8
Pszenica ozima	37,6	44,4	38,1	30,7	40,5	131,9
Pszenica jara	34,8	35,3	31,7	25,4	32,0	126,0
Żyto	27,1	28,8	28,8	18,2	26,6	146,2
Jęczmień ozimy	29,3	38,6	35,5	25,5	38,1	149,4
Jęczmień jary	32,2	35,3	32,8	25,5	30,4	119,2
Owies	27,9	30,8	27,4	22,5	28,8	128,0
Pszenżyto ozime	33,4	35,1	34,0	22,8	34,2	150,0
Pszenżyto jare	27,6	32,6	28,7	20,1	27,3	135,8
Mieszanki zbożowe ozime	29,1	31,8	34,0	22,5	29,7	132,0
Mieszanki zbożowe jare	30,2	33,2	31,0	23,3	30,8	132,2
Kukurydza na ziarno	68,2	62,8	60,8	51,5	72,1	140,0

W 2007 r. **strączkowych jadalnych** zebrano 0,5 tys. t, tj. więcej o ponad połowę od zbiorów uzyskanych przed rokiem. Wzrost produkcji nastąpił głównie w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy (o 125%).

Zbiory **ziemniaków**, które stanowiły 3,0% zbiorów krajowych były większe niż w roku ubiegłym o 31,4% i osiągnęły poziom 358,6 tys. t. Na większą produkcję wpłynął zdecydowany wzrost (o 40,4%) przeciętnej wydajności z 1 ha.

W grupie upraw **przemysłowych** zanotowano wzrost powierzchni uprawy m.in. rzepaku i rzepiku o 34,1%. Pomimo niższego w ujęciu rocznym plonowania, produkcja rzepaku i rzepiku była wyższa o 24,3% i wyniosła 48,4 tys. t. Wyższe o 12,0% plonowanie buraków cukrowych, pomimo mniejszej powierzchni ich uprawy wpłynęło na wzrost produkcji o 3,8% w stosunku do 2006 r. Zebrano 110,8 tys. t buraków cukrowych, co stanowiło 0,9% zbiorów krajowych.

W grupie **upraw pastewnych** zaobserwowano wzrost zarówno powierzchni jak i zbiorów. Największy wzrost powierzchni odnotowano w uprawie strączkowych pastewnych na nasiona (o 46,2%). Kilkukrotny wzrost produkcji wystąpił w uprawie motylkowych drobnonasiennych z trawami na nasiona. Na zwiększenie zbiorów tego gatunku wpłynął zdecydowany wzrost powierzchni uprawy przy niewielkim spadku plonowania o 5,6%. Znacznie wzrosła także produkcja kukurydzy na zielonkę (o 70,8%) oraz okopowych pastewnych (o 34,4%) co było wynikiem wyższego plonowania odpowiednio o: 58,2% i 33,1% oraz większej niż przed rokiem powierzchni uprawy.

Powierzchnia **trwałych użytków zielonych** (łąki i pastwiska) w 2007 r. była większa niż w roku ubiegłym i wyniosła 103,5 tys. ha (3,2% powierzchni trwałych użytków zielonych w kraju). Zbiory z trwałych użytków zielonych (po przeliczeniu na siano) wyniosły 499,9 tys. t i były o 106,3 tys. t (27,0%) wyższe od ubiegłorocznych. Siano z łąk trwałych zebrano z powierzchni 87,3 tys. ha (większej od ubiegłorocznej o 7,6%). Wzrost powierzchni łąk trwałych oraz plonu siana łącznie z trzech pokosów wpłynął na wzrost produkcji w porównaniu do roku ubiegłego o 36,0%. Powierzchnia pastwisk trwałych była mniejsza niż w 2006 r. o 19,5%, co pomimo wzrostu plonowania (o 8,8%) skutkowało w efekcie zmniejszeniem zbiorów zielonki (o 12,3%).

W produkcji **upraw ogrodniczych** zebrano 123,0 tys. t warzyw gruntowych (łącznie z warzywami z ogrodów przydomowych), co stanowiło 2,5% produkcji warzyw w kraju. Najwięcej zebrano kapusty – 39,7 tys. t i marchwi – 34,1 tys. t. Wśród podstawowych gatunków warzyw gruntowych zanotowano wzrost plonów, przy czym największy w uprawie cebuli i pomidorów (odpowiednio o: 13,3% i 10,4%).

Zbiory owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych w 2007 r. wyniosły 36,3 tys. t i stanowiły 2,1% zbiorów krajowych. Zanotowano spadek produkcji owoców dla większości ważniejszych gatunków drzew. Na spadek produkcji owoców wpłynęła głównie mniejsza powierzchnia uprawy tych gatunków w porównaniu do roku ubiegłego, a także znaczne spadki temperatury w okresie kwitnienia drzew, które przyczyniły się do uszkodzenia roślin w sadach. W grupie tzw. pozostałych owoców z drzew odnotowano wzrost zarówno zbiorów (o 172,0%) i powierzchni upraw (o 50,5%), jak i plonów (o 78,6%). Produkcja owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych była mniejsza o 1,8 tys. t (19,1%) co wynikało z niższego plonowania truskawek – o 5,6% i porzeczek – o 3,0% oraz ze zmniejszenia się powierzchni tych upraw – odpowiednio o 28,0% i o 13,9%. Wyższe niż przed rokiem były zbiory malin (o 2,8%), agrestu (o 5,0%) oraz pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (o 64,3%).

PRZEBIEG WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH

- Do połowy marca temperatura w dzień utrzymywała się na poziomie około +10°C. W okresie tym rozpoczęła się wegetacja roślin oraz prace polowe. Po 15 marca wystąpiło przejściowe ochłodzenie z niewielkimi opadami śniegu i nocnymi przymrozkami, ale po 20 marca temperatura wzrosła, co sprzyjało dalszej wegetacji. Opady deszczu w ciągu całego miesiąca były niewielkie, w wyniku czego nastąpiło wysychanie gleby. Szkody związane z przezimowaniem roślin były minimalne. Na plantacjach rzepaku, które znacznie wyrosły jesienią zaobserwowano niewielkie szkody mrozowe nie powodujące konieczności zaorania plantacji.
- Warunki agrometeorologiczne w kwietniu sprzyjały sprawnemu wykonaniu wiosennych siewów i prac pielęgnacyjnych, ale były niekorzystne dla wegetacji roślin. Kwiecień był miesiącem wyjątkowo suchym. Zimowe zapasy wilgoci były niewielkie, a opady nie przekroczyły 10-20 mm w zależności od rejonu województwa (wyższe na Podbeskidziu). Temperatura w ciągu całego miesiąca była umiarkowana, jedynie w ostatnich dniach kwietnia wystąpiły przygruntowe przymrozki, które wpłynęły niekorzystnie na uprawy wczesnych ziemniaków.

- Pierwsza połowa maja była chłodna, wystąpiły nawet przymrozki, które spowodowały uszkodzenia drzew i krzewów owocowych w sadach. Druga połowa miesiąca była ciepła, a ostatnie dni maja upalne z temperaturą 25-30°C. Wystąpiły lokalne opady burzowe z silnymi wiatrami i gradobiciami. Średni opad deszczu wyniósł w maju 40 mm, ale lokalnie przekraczał 65 mm.
- Pierwsza połowa czerwca była sucha i ciepła z temperaturą od 25 do 30°C, w wyniku czego na glebach słabszych wystąpił niedobór wilgoci. W drugiej połowie miesiąca, a szczególnie w trzeciej jego dekadzie było chłodniej, temperatura spadła do 15-25°C. Lokalnie wystąpiły silne wiatry, opady burzowe przekraczające 50 mm w ciągu dnia oraz gradobicia, które spowodowały wylegnięcia zbóż. W całym miesiącu zależnie od rejonu spadło od 80 do 100 mm deszczu, z czego 80% w trzeciej dekadzie. Taki przebieg pogody nie sprzyjał sianokosom, do których większość rolników przystąpiło w drugiej połowie miesiąca.
- Pierwsza połowa lipca była chłodna z umiarkowanymi opadami deszczu. Druga połowa miesiąca była upalna z temperaturą przekraczającą 30°C. Towarzyszyły temu występujące lokalnie gradobicia, bardzo silne wiatry, a w niektórych gminach wiatry o sile huraganu i trąby powietrzne (gminy Kłomnice, Mykanów, Dąbrowa Zielona). Łączne opady deszczu w lipcu wyniosły około 50-60 mm.
- Opady deszczu w sierpniu nie przekraczały 40-50 mm. Lokalnie wystąpiły burze i gradobicia utrudniające prace żniwne. Na północy województwa (powiaty zawierciański, częstochowski, lubliniecki i kłobudzki) wystąpił niedobór opadów i objawy suszy glebowej. Temperatura w sierpniu była wyższa niż w lipcu, co poprawiło wegetację kukurydzy, a także umożliwiło zbiór II pokosu siana.
- W pierwszej połowie września wystąpiły bardzo intensywne opady deszczu. Pomędzy 5 a 15 września spadło około 100-120 mm opadu, a na Podbeskidziu do 160 mm opadu. Stworzyło to sytuację zagrożenia powodziowego na gruntach znajdujących się w zlewniach rzek oraz podtopienia upraw. Druga połowa miesiąca była sucha, dopiero w ostatnich dniach września wystąpiły opady. Temperatura w ciągu całego miesiąca była umiarkowana, jedynie w dniach 18-20 września wystąpiły pierwsze przygruntowe przymrozki do minus 2°C.
- Październik był umiarkowanie ciepły z temperaturą w dzień od 8 do 15°C. Opady deszczu w pierwszej połowie miesiąca były bardzo małe, nie przekraczały 20 mm. W drugiej połowie miesiąca występowały częste mgły, małe nasłonecznienie i duża wilgotność powietrza. Opady były większe (40-50 mm), a w ostatnich dniach miesiąca intensywne. W drugiej dekadzie października wystąpiły dwa dni z niewielkimi przymrozkami przy gruncie do minus 1, minus 2°C. Nie spowodowało to jednak przerwania wegetacji roślin.
- W listopadzie średnie opady wyniosły około 75 mm. W większości były to opady śniegu lub śniegu z deszczem. Z wyjątkiem pierwszej dekady listopada, która była umiarkowanie ciepła, cały miesiąc był chłodny z temperaturą w nocy poniżej 0°C. Niewielka kilkucentymetrowa okrywa śnieżna na gruntach ornych i użytkach zielonych utrzymywała się od 10 listopada do 25 listopada. Wegetacja roślin została przerwana, a wilgotność gleby uniemożliwiła wykonanie jesiennych prac polowych.

Na wysokość plonowania **głównych upraw rolnych** w sezonie wegetacyjnym 2006/2007 wpływ miały następujące czynniki związane z przebiegiem pogody:

- skrócenie okresu wegetacji roślin (o około dwa tygodnie), co w dużym stopniu wpłynęło na wyższe plony zbóż jarych,
- występujące w miesiącach wiosenno-letnich okresy długotrwałej suszy oraz niekorzystny rozkład opadów – względnie wysokim sumom opadów towarzyszył deficyt wody, gdyż często ponad 50% sumy miesięcznej stanowiły opady jednorazowe o charakterze burzowym,
- lokalne zjawiska meteorologiczne – ulewy, opady gradu, wiatr o sile huraganu różnicujące stan roślin,
- znikome występowanie chorób grzybowych z uwagi na wysoką temperaturę, która ograniczyła rozwój chorób (szczególnie chorób kłosa),
- susza we wrześniu i październiku 2006 roku utrudniająca mechaniczną uprawę roli,
- w miesiącach zimowych nietypowa wysoka temperatura powietrza nie zagrażająca oziminom, mimo braku okrywy śnieżnej.

W uprawach ogrodniczych nietypowa zima 2006/2007 (umiarkowane temperatury, niewielkie opady śniegu) spowodowała wcześniejszą wegetację roślin o około 2 tygodnie. Kwitnienie jabłoni pod koniec kwietnia i na początku maja zbiegło się z wystąpieniem silnych przymrozków, co spowodowało uszkodzenia kwiatów oraz miało wpływ na niższe zbiory owoców. Warunki atmosferyczne po przymrozkach wiosennych sprzyjały rozwojowi roślin do momentu wystąpienia suszy. Najlepiej z warunkami pogodowymi poradziły sobie wiśnie, które dały zadowalający plon. Wystąpiły straty przymrozkowe w czereśniach, brzoskwiniach i morelach. Leszczyna i agrest podobnie jak truskawki, maliny, aronia, borówka wysoka i winorośl owocowały na dobrym poziomie. W uprawie porzeczki kolorowej i czarnej odnotowano niższy plon spowodowany nieregularnymi gronami (grona krótkie, „przestrzelone”).

W uprawie warzyw przedłużająca się susza letnia wpłynęła niekorzystnie na wiązanie główek kapusty. Jesienne warunki klimatyczne umożliwiły wzrost główek, co w efekcie dało zadowalające plony. Kalafiori wiosenne jak i jesienne w wyniku przeprowadzonych zabiegów agrotechnicznych plonowały na dobrym poziomie. Plonowanie warzyw ciepłolubnych, takich jak fasola szparagowa, pomidory, papryka i ogórki było zadowalające, na co wpływ miała przede wszystkim utrzymująca się wysoka temperatura i prawidłowe zabiegi agrotechniczne.

Opracowanie: Anita DAMSZEL, Beata LAMPA, Barbara ZAWADA – Wydział Statystyki Gospodarczej
Opracowanie graficzne: Daniela ZIĘTEK – Wydział Opracowań Statystycznych i Udostępniania Informacji

Katowice, maj 2008

Tabl.1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW ^a WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogólna powierzchnia gruntów	Uzytki rolne						Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		ogółem	grunty orne	sady	łąki trwałe	pastwiska trwałe	pozostałe		
w hektarach									
OGÓŁEM ^a	1242762	457850	315928	3689	87267	16268	34696	402299	382614
Gospodarstwa rolne	537732	457850	315928	3689	87267	16268	34696	40700	39182
sektora publicznego	7996	5618	3153	2	478	406	1580	166	2212
sektora prywatnego	529736	452232	312775	3687	86790	15863	33117	40534	36970
w tym gospodarstwa indywidualne	498843	426411	290716	3337	85372	15171	31816	37774	34658
Grunty niestanowiące gospodarstw rolnych	705030	-	-	-	-	-	343432	361598	343432

^a Od 2007 r. wprowadzono pojęcie gruntów utrzymywanych w dobrej kulturze. Dane dla gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk nie są w pełni porównywalne do lat poprzednich.

Tabl. 2. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2007 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach	2006 = 100	
OGÓŁEM				
Zboża	218168	34,8	7589002	131,6
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	205494	32,7	6729889	134,5
zboża podstawowe	172164	33,2	5708244	136,6
pszenica	58350	38,7	2256888	129,0
żyto	27779	26,6	739473	165,3
jęczmień	41580	31,3	1302509	120,9
owies	15052	28,8	433663	166,9
pszenżyto	29405	33,2	975711	151,6
mieszanki zbożowe	33330	30,7	1021645	123,7
kukurydza na ziarno	11716	72,1	844818	111,4
gryka, proso i inne zbożowe	960	14,9	14295	wielokrotnie
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	216	21,7	4686	240,1
Ziemniaki	16895	212	3586449	131,4
Buraki cukrowe (bez wysadków)	1984	558	1108061	103,8
Rośliny oleiste	21019	23,5	494674	123,9
w tym rzepak i rzepik	20066	24,1	484172	124,3
Okopowe pastewne (bez wysadków)	722	475	342950	134,4
Strączkowe pastewne na zielonkę	154	198	30524	122,3
Strączkowe pastewne na nasiona ^a	2841	21,9	62321	144,6
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	9726	234,0	2333405	65,9
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	2333	6,7	15660	wielokrotnie
Kukurydza na zielonkę	7772	568	4412192	170,8
Pastwiska trwałe	16268	197	3209053	87,7
Łąki trwałe ^b	87267	49,9	4357079	136,0

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 2. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2007 R.** (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach	2006 = 100	
SEKTOR PRYWATNY				
Zboża	216542	34,6	7497777	132,0
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	203966	32,6	6645896	134,8
zboża podstawowe	170677	33,0	5625190	137,1
pszenica	57574	38,3	2207152	129,8
żyto	27739	26,6	737857	165,4
jęczmień	41171	31,1	1281866	120,6
owies	14954	28,8	430675	167,8
pszenżyto	29241	33,1	967640	151,7
mieszanki zbożowe	33289	30,7	1020706	123,6
kukurydza na ziarno	11617	72,1	837586	112,4
gryka, proso i inne zbożowe	960	14,9	14295	wielokrotnie
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	216	21,7	4686	301,9
Ziemniaki	16895	212	3586449	131,4
Buraki cukrowe (bez wysadków)	1924	565	1086107	106,0
Rośliny oleiste	20295	23,2	470772	123,9
w tym rzepak i rzepik	19342	23,8	460270	124,2
Okopowe pastewne (bez wysadków)	722	475	342950	134,4
Strączkowe pastewne na zielonkę	147	205	30076	128,2
Strączkowe pastewne na nasiona ^a	2771	21,8	60498	144,6
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	9547	233	2285061	65,4
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	2326	6,7	15616	wielokrotnie
Kukurydza na zielonkę	7467	571	4263657	177,0
Pastwiska trwałe	15863	197	3125011	88,1
Łąki trwałe ^b	86790	50,1	4347594	136,1

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowym. ^b Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 2. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW ROLNYCH W 2007 R.** (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach	2006 = 100	
SEKTOR PRYWATNY (dok.) w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
Zboża	202431	33,9	6869955	134,9
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	192406	32,2	6195231	138,3
zboża podstawowe	159243	32,5	5177887	141,4
pszenica	50715	37,6	1904660	135,9
żyto	26952	26,5	714228	169,9
jęczmień	38533	31,0	1192698	123,3
owies	14437	28,9	417229	166,6
pszenżyto	28607	33,2	949072	152,2
mieszanki zbożowe	33162	30,7	1017344	124,6
kukurydza na ziarno	9123	72,5	661418	108,5
gryka, proso i inne zbożowe	902	14,8	13306	wielokrotnie
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	203	22,1	4483	324,4
Ziemniaki	16878	212	3579489	131,3
Buraki cukrowe (bez wysadków)	1569	551	864244	107,5
Rośliny oleiste	15160	23,1	350949	138,5
w tym rzepak i rzepik	14553	23,6	342791	140,4
Okopowe pastewne (bez wysadków)	722	475	342950	135,2
Strączkowe pastewne na zielonkę	119	200	23800	101,5
Strączkowe pastewne na nasiona ^a	2747	21,9	60220	144,2
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	9078	230	2142086	63,3
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	2287	6,8	15481	wielokrotnie
Kukurydza na zielonkę	6480	577	3738960	180,5
Pastwiska trwałe	15171	201	3049371	87,4
Łąki trwałe ^b	85372	50,4	4303712	136,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 2. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2007 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach	2006 = 100	
SEKTOR PUBLICZNY				
Zboża	1625	56,1	91225	104,6
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	1528	55,0	83993	113,8
zboża podstawowe	1486	55,9	83054	112,5
pszenica	776	64,1	49736	101,3
żyto	40	40,4	1616	146,1
jęczmień	409	50,5	20643	144,8
owies	97	30,8	2988	92,6
pszenżyto	164	49,2	8071	132,0
mieszanki zbożowe	41	22,9	939	–
kukurydza na ziarno	98	73,8	7232	54,0
gryka, proso i inne zbożowe	–	–	–	–
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	–	–	–	–
Ziemniaki	–	–	–	–
Buraki cukrowe (bez wysadków)	60	366	21954	51,4
Rośliny oleiste	724	33,0	23902	123,9
w tym rzepak i rzepik	724	33,0	23902	125,1
Okopowe pastewne (bez wysadków)	–	–	–	–
Strączkowe pastewne na zielonkę	7	64	448	29,9
Strączkowe pastewne na nasiona ^a	69	26,4	1823	143,7
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	179	270	48344	111,9
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	7	6,3	44	122,2
Kukurydza na zielonkę	305	487	148535	84,8
Pastwiska trwałe	406	207	84042	75,1
Łąki trwałe ^b	478	19,8	9485	102,7

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 3. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY ZIEMIOPŁODÓW OGRODNICZYCH W 2007 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	powierzchnia w ha	plony z 1 ha	zbiory	powierzchnia w ha	plony z 1 ha	zbiory
		w decytonach			w decytonach	
WARZYWA GRUNTOWE						
OGÓŁEM	4242	x	1229541	4148	x	1181517
Kapusta	817	486	397043	817	486	397043
Kalafiory	87	162	14101	87	162	14101
Cebula	326	179	58295	326	179	58295
Marchew jadalna	974	350	341050	914	335	306157
Buraki ćwikłowe	554	262	145245	550	261	143438
Ogórki	359	163	58582	359	163	58582
Pomidory	154	170	26160	154	170	26160
Warzywa pozostałe ^a	972	195	189067	941	189	177743
OWOCE OGÓŁEM	x	x	362531	x	x	324315
Owoce z drzew	4454	x	285942	4106	x	248629
jabłonie	2101	91	191229	1781	88	156496
grusze	479	44	21024	472	44	20606
śliwy	667	38	25364	658	36	23579
wiśnie	459	52	23763	455	51	23427
czereśnie	320	44	13911	313	44	13870
pozostałe owoce ^b	429	25	10651	428	25	10651
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	76589	x	x	75686
truskawki	975	51	49408	967	50	48752
maliny ^c	106	47	4924	104	47	4889
porzeczki	329	32	10425	326	32	10311
agrest	121	46	5571	120	46	5564
pozostałe owoce ^d	309	20	6261	307	20	6170

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. ^b Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^d Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.